

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/48/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812205953
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8812205953.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o., Údernícka 5, 851 05 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Údernícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej R. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom H., E. XX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom v Stropkove, Nám. SNP 7, o zaplatenie 109,19 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou z 13. 11. 2012 č. k. 10C 189/2012-76, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania 29,29 Eur na účet JUDr. Ambróza Motyka do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol, žalovanej náhradu trov konania nepriznal a zaviazal žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania na účet právneho zástupcu v sume 58,15 Eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Určil, že zmluvná podmienka v bode 4.2 Obchodných podmienok pre úver a vydávanie a používanie platobnej karty, ktorej obsahom je prehlásenie zákazníka, že uzavretím zmluvy o úvere predlžuje premĺčaciu dobu všetkých práv GE Money Multiservis, k. s., voči zákazníkovi zo zmluvy o úvere na dobu 10 rokov od okamihu, kedy začne táto doba plynúť, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V dôvodoch tohto rozsudku súd prvého stupňa uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 08. 06. 2012 domáhal zaplatenia 106,19 Eur, úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 77,14 Eur od 25. 09. 2009 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej 23. 09. 2009 medzi postupcom GE Money Multiservis, k. s. a žalobcom postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanej. Postupca uzatvoril so žalovanou dňa 20. 08. 2002 zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytol žalovanej úver 253,86 Eur a žalovaná sa zaviazala poskytované finančné prostriedky uhrádzať v pravidelných mesačných splátkach riadne a včas. Nakoľko žalovaná pohľadávku včas nezaplatila, dlžná suma 106,19 Eur pozostáva z istiny 77,14 Eur, úroku z omeškania 9,63 Eur, zo zmluvnej pokuty a z poplatkov vo výške 19,42 Eur. Obrana žalovanej v konaní spočívala v tom, že je dlhodobo nezamestnaná, nemá žiaden príjem, žije len zo sociálnych dávok. Vzhľadom na to, že od uzavretia zmluvy o úvere uplynulo veľa rokov, nepamätá si, kedy prestala úver splácať. Po predložení dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku uzavretej medzi žalobcom a žalovanou zo dňa 08. 12. 2010 uviedla, že podpis na tejto dohode je možno aj jej, ale nepamätá si, kde

dohodu podpísala ani za akých okolností, tiež nerozumie obsahu dohody. Na podporu žalovanej vstúpilo do konania Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS Prešov. V písomnom vyjadrení vedľajší účastník uplatnil námietku premlčania pohľadávky žalobcu. Poukázal na to, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej spotrebiteľský úver, ktorý žalovaná nesplácala v zmysle dohodnutých zmluvných podmienok a splatnosť úveru nastala dňom 21. 05. 2004. Žaloba bola podaná na súde až dňa 08. 06. 2012, a preto je uplatnený nárok premlčaný. Žalobca v tejto súvislosti uviedol, že so žalovanou bola uzavretá dohoda o splátkovom kalendári, tiež dohoda o uznaní záväzku. V zmysle čl. 3 bod 3.1 predmetnej dohody, osoby uvedené v bode 1.2 alebo 1.3 vyhlásili, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Poukázal na ust. § 558 Občianskeho zákonníka a § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka a mal za to, že pohľadávka nie je premlčaná.

Súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že pôvodný veriteľ a žalovaná uzavreli dňa 20. 08. 2002 zmluvu o úvere, ktorou sa pôvodný veriteľ zaviazal, že na požiadanie zákazníka a po splnení stanovených podmienok poskytne v prospech zákazníka peňažné prostriedky a zákazník sa zaviazal takto poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť, zaplatiť úroky a splniť ostatné povinnosti podľa zmluvy. Takto bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 7 648,- Sk, ktorý mala splatiť v 16. pravidelných mesačných splátkach po 643,- Sk. Dátum prvej splátky bol 20. 09. 2002 s tým, že dátum každej ďalšej platby bol určený k 20. dňu v mesiaci. Posledná splátka bola dohodnutá na deň 20. 12. 2003. Premlčacia doba preto začala plynúť najneskôr 21. 12. 2003, t. j. dňom nasledujúcim po splatnosti poslednej z dojednaných splátok a pri všeobecnej trojročnej dobe podľa ustanovení Občianskeho zákonníka premlčacia doba uplynula 21. 12. 2006 a uznanie bolo vykonané až dňa 08. 12. 2010.

Ďalej súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku konštatoval, že mal za preukázanú existenciu úverovej zmluvy, pričom právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou sa spravuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka a podľa právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru, a to napriek tomu, že žalobca v žalobe uviedol, že zmluva obsahuje všetky znaky a náležitosti zmluvy o úvere podľa § 497 a § 507 Obchodného zákonníka. Súd sa súčasne zaoberal aj uplatnenou námietkou premlčania žalovanej pohľadávky a v tejto súvislosti citoval § 39, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 4, § 100, § 101, § 111, § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka s tým, že podrobil vec súdnej kontrole z hľadiska nekalých obchodných praktík.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že uplatnená pohľadávka bola splatná dňa 21. 12. 2003 a žalobca podal na súde žalobu až 08. 06. 2012, teda po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 08. 12. 2010, považoval súd za právne neúčinné, pretože v konaní nebolo preukázané, žeby žalovaná vedela o premlčaní tak, ako to vyžaduje ust. § 558 Občianskeho zákonníka. Súd ďalej uviedol, že ak dlžník nevedel o premlčaní, napr. preto, že nepoznal ustanovenia zákona o premlčaní, nemá jeho uznanie právne následky. Nakoľko vedľajší účastník aj žalovaná vzniesli námietku premlčania, súd túto považoval za odôvodnenú, a preto žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. s tým, že úspešná žalovaná si žiadne trovy konania neuplatnila a vedľajšiemu účastníkovi boli priznané trovy konania v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie zo dňa 11. 10. 2012) á 16,60 Eur, k tomu 2 x režijný paušál á 7,63 Eur a 20 % DPH v sume 9,69 Eur. Celkom boli priznané trovy konania vo výške 58,15 Eur.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, a to z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nesprávneho skutkového zistenia. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Uviedol, že nesúhlasí s názorom súdu prvého stupňa, podľa ktorého podpísanie dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznanie záväzku zo dňa 08. 02. 2010 je neúčinné. Obsahom dohody bolo uznanie dlhu zo strany žalovanej ako právny inštitút zakotvený v Občianskom zákonníku, pričom právnym následkom uznania práva, ktorý nastáva priamo zo zákona je prerušenie plynutia premlčacej doby. To znamená, že doba, ktorá dovtedy uplynula sa stáva právne bezvýznamnou a začne plynúť nová desaťročná premlčacia doba priamo zo zákona. Žalobca zastáva názor, že na to, aby nastali

právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Uznanie práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka, čo potvrdzujú aj odlišné právne dôsledky, ktoré s nimi zákon spája. Podpísaním dohody došlo k začatiu plynutia novej desaťročnej premlčacej doby, teda právny účinok spojený s uznaním práva, ktorý predpokladá § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, t. j. prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začiatok plynutia novej desaťročnej premlčacej doby v tomto prípade nastal. Nie je vylúčené, že žalovaná, ktorá si je vedomá svojho záväzku voči veriteľovi a chce ho v súlade s dobrými mravmi a svojim svedomím uhradiť, avšak vzhľadom na to, že pre svoju zlú finančnú situáciu ho nemôže uhradiť naraz, v plnej výške, sa slobodne rozhodne uzavrieť so žalobcom dohodu, v zmysle ktorej jej je umožnené uhradiť existujúci záväzok v splátkach. Tým, že žalovaná podpísala dohodu, prejavila svoju vôľu záväzok splniť, čo je zároveň v jej záujme, pretože po jej splatení nebude figurovať v databáze neplatičov, čím sa môže v budúcnosti zlepšiť jej postavenie pri žiadosti o úver. V danom prípade nemožno mať pochybnosti o platnosti uznania premlčaného dlhu. Pokiaľ ide o trovy konania žalobca sa nestotožnil s rozhodnutím súdu, ktorým tento priznal ich náhradu vedľajšiemu účastníkovi, nakoľko žalobca mal za to, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Žalobca nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, spochybnil nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajším účastníkom. Mal za to, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania. Na túto skutočnosť by mal súd prihliadať a reflektovať potom použitie ust. § 150 O. s. p..

Vedľajší účastník vo svojom vyjadrení na odvolanie žalobcu navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 29,29 Eur.

Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p. bez nariadenia pojednávania (podľa ust. § 214 ods. 2 O. s. p.), vec prejednal v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal jej preskúmania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa §558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Takéto uznanie zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania iba vtedy, ak dlžník ktorý dlh uznal, vedel o jeho premlčaní. Ak dlžník nevedel o premlčaní, či už pre omyl skutkový alebo pre omyl právny, nemá jeho uznanie uvedené právne účinky. Aj uznanie premlčaného dlhu zakladá len vyvrátiteľnú domnienku. Dlžník sa i tu môže brániť námietkou, že dlh nevznikol alebo, že v čase uznania neexistoval. Nemôže sa však brániť s námietkou premlčania.

Ak súd prvého stupňa zamietol žalobu, jeho rozhodnutie je vecne správne z toho hľadiska, že žalobca vzhľadom na nesplnenie hmotnoprávných podmienok ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka nepreukázal, že v čase uznania dlh ešte trval. Znamená, že na žalobcovi bola povinnosť preukázať, že v čase uznania dlhu tento existoval. Z obsahu spisu však nevyplýva, žeby túto okolnosť bol žalobca preukázal. Žalobca sa len odvoláva na existenciu dohody o uznaní záväzku zo dňa 08. 12. 2010, avšak jeho existenciu v čase uznania nijako nepreukázal, pričom bolo jeho povinnosťou tento dlh preukázať, pretože, ak žalovaná nevedel o premlčaní nemá jeho uznanie za následok ten účinok, ktorý uznanie dlhu predpokladá (prvá veta ust. § 558 Občianskeho zákonníka).

Odvolací súd však považuje za potrebné zdôrazniť, že právny vzťah, ktorý existuje medzi žalobcom a žalovanou je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, a teda na tento právny vzťah je treba aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Je preto potrebné zdôrazniť, že v danom prípade pri uzatváraní dohody o splátkovom kalendári a uznaní dlhu došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti, a ktorá podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku, alebo službe, ku ktorému sa dostane, alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Odbornú starostlivosť i podstatné narušenie ekonomického správania spotrebiteľa definoval súd prvého stupňa vo svojom

rozhodnutí a treba súhlasiť i s tým, že v danom prípade pri uzatváraní dohody došlo k nekalej obchodnej praktike, pretože obidve tieto znaky nekalosti boli naplnené. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu nasvedčuje tomu, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúcej čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Z tohto hľadiska je preto dôvodné prijať záver, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 08. 12. 2010 (č. l. 68 spisu) ako nekalá obchodná praktika je neplatná, a preto bola dôvodne uplatnená námietka trojročnej všeobecnej premlčacej doby.

Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O. s. p. vo veci samej rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil tiež aj vo vzťahu k priznaným trovám konania ohľadom vedľajšieho účastníka. V zásade nemožno brániť vedľajšiemu účastníkovi, aby sa dal zastúpiť právnym zástupcom, čo vyplýva z ust. § 24 O. s. p..

V odvolacom konaní bola žalovaná úspešná, a preto vedľajší účastník, ktorý si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania má právo na ich náhradu, pričom odvolací súd dospel k záveru, že účelne vynaloženým nákladom je práve zastúpenie týkajúce sa vyjadrenia na odvolanie žalobcu, za čo patrí pri tarifnej hodnote 106,19 Eur tarifná odmena vo výške 16,60 Eur (§ 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov) a režijný paušál vo výške 7,81 Eur (§ 16 ods. 3 citovanej vyhlášky) a 20 % DPH vo výške 4,88 Eur. Celkom trovy odvolacieho konania predstavujú 29,29 Eur.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.